

**САХОВАТЛИ ЗАМИН
ФАРЗАНДИМАН!**

3

Раъно **УБАЙДУЛЛАЕВА**,
академик:
**ЯШАШ, БУ КУРАШ
ДЕГАНИДИР!**

4

**ЭРТА ТУРМУШ —
КЕЛТИРАР
ТАШВИШ**

5

**ТАРБИЯДА
КЕЧИКМАНГ**

8

ЎзА сурат-лавҳаси

Давоми. 2-бетда

МАЪНАВИЙ ЭҲТИЁЖ ЗАРУРАТДИР

БИТИРУВ ДАБДАБАСИ

ЁХУД ЭРТАГА НИМА БЎЛАДИ?..

Ўша воқеа ҳали-ҳануз ҳаёлимда муҳрланган:

...Янгам боласининг битирув кечасига деб, бутун қишлоқни айланиб пул излади, аксига олиб, ўзингда йўқ, оламда йўқ. Тагин фалон сўм, аҳмоқнинг оғзидаги гап. Ҳеч кимдан пул топилмагач, ахийри, бир дошқозонни арзонга сотиб юборди.

— Нега бунча арзон сотдингиз?

— десам.

— Керакка, терак йиқилибди! — дейди.

— Битта қозон бўлса, кичкина байрамга шунча ташвишими? Ортиқча сарф-харажатни ота-боболаримиз ҳам қоралаган-ку!

— Ҳамма йиғаяпти, бермасангиз,

Долзарб мавзу

бўлмаса! Пул кетса кетсин, обрў кетмасин, дейди-ку! Менга қолса, шунақа дабдабани болаларга кўрсатмаслик керак. Эртага нима бўлади, хайронман. Бундай аҳволда битирув кечаси деб, қанчадан-қанча оилаларнинг тинчи бузилади, йиғиб-териб, бир кунда дабдаба устига сочади.

... Янга айтган “эртага” бугун келди...

Давоми 7-бетда.

ҲИКМАТ

Сени топмоқ базе мушкулдурур,
топмаслик осонким.

Эрур пайдолигинг
пинҳон, вале
пинҳонлигинг пайдо.

Алишер **НАВОИЙ**

МАЪНАВИЙ ЭҲТИЁЖ ЗАРУРАТДИР

Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлар марказларида ҳамда Тошкент шаҳридаги Фафур Фулом номидаги маданият ва истироҳат боғида анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган "Китоб байрами" бу йил ҳам чин маънодаги билимлар кунига айланиб кетди.

Кўча-кўйда кетаётиб, телефонида аллақайси ижтимоий тармоққа биқиниб, бошини кўтариши маҳол кишиларни, ёнидаги шеригини ҳам эшитмай, бир "оҳанг"га сармаст чайқалаётган ёшларни, аҳён-аҳён атрофга боқиб одамларни кузатаётган кексаларни ва яна "сарик матбуот" саҳифаларини титкилаётган кексаларни учратасиз. Нега бундай: ёшларнинг эътиборини тортишга қодир китоблар камми? Онахонларнинг маънавий эҳтиёжи шоу-бизнесчилар тарқатаётган сийқа маълумотларга қолдими? Ҳалиги қиз кўшиққа-ку, шундай рақс тушаркан, таъсирланаркан, ўқиётган шеърдан ҳам унга шундай таъсир етармикан?

улар йилига 3 минг номдан зиёд, умумий адади 45 млн. нусхадан ортиқ турли хилдаги китоб маҳсулотларини чоп этаётир. Хусусан, пойтахтимизда ўтказилган китоб байрамида юзга яқин нашриёт, матбаа корхоналари ва китоб савдоси бўйича шуғулланувчи ташкилотлар қатнашгани аҳолининг китобга эҳтиёжи ошаётгани ва бу борадаги изланишлар юқори даражага кўтарилаётганини исботлаб турибди.

**Эй шарбати лъалинг оби
хайвондин алаз,
Хайвон суйини кўйки,
чучук жондин алаз.
Не жондин алаз, не оби
хайвондин алаз,
Ким ҳар неки йўқ ондин алаз,
ондин алаз.**

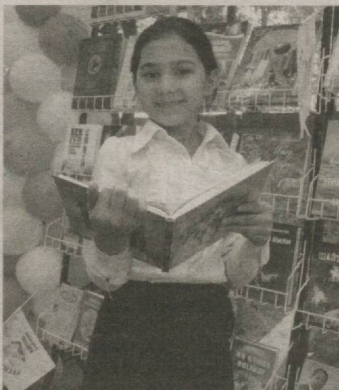
Ёшгина қизалоқнинг ҳазрат Навоий ғазалларини бийрон ўқиши боғичида мен каби кўплаб кишиларнинг бир он диққатини бўлди: чоратрофдагилар ўша тарафга томон дарров одимлашди.

У ерда мушоира бўлаётган экан, Зулфил номидаги Давлат мукофоти совдорлари тўпланиб, бисотидаги энг сара шеърларни айтишар, йиғилганлар кўпайиб борарди.

Шубу байрам тадбири доирасида "Китоб — миллатнинг бебаҳо маданий ва маънавий мероси" мавзусидаги III илмий-амалий конферен-

ция ҳам ўтказилди. Бундан ташқари, "Кексаларни эъозлаш" йилига бағишланган, нуфузли халқаро кўргазмаларда фахрли ўринларни кўлга киритган китоблар тақдироти, "Энг яхши китобхон", "Китобхон оила" сингари танловлар, викториналар, "Китоб ўқишни ёқтирасизми?" мавзусида ижтимоий сўровномалар ўтказилди, "Болаларга китоб ўргатишда ота-оналарга маслаҳатлар" номли флайерлар ҳам тарқатилди.

20 йиллар муқаддам республикада 149 матбаа корхонаси иш юритган бўлса, бугун уларнинг умумий сони бир ярим мингдан ошгани кувонарли. Нашриётлар томонидан ҳар йили икки мингдан ортиқ номдаги адабиётлар нашр этиляпти. Бир

Китоб байрами

қатор нашриётлар Хитой, Германия, Россия, Эрон, Туркменистон каби мамлакатларда ўтган халқаро китоб ярмаркаларида совринли ўринларни эгаллаган.

Боғ саҳнасида маданий дастур доирасида таниқли санъаткорлар, ёш ижрочиларнинг чиқишлари намойиш этилди.

"Китобдан яхши дўст бўлмас", "Одамийлик китобга бўлган эҳтиромдан бошланади" каби мавзуларда интеллектуал ўйинлар, "Намунали китоб дўкони" танловлари ташкил этилди.

Сайл тарзида ташкил этилган байрамда адабий-бадий, ижтимоий-сиёсий ҳамда энциклопедик йўналишдаги китобларнинг тақдиротлари, янги нашрлар намойиши, "Намунавий китоб дўкони" республика кўрик-танлови ғолибларини тантанали тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

— Абитуриентман, — дейди Дилшод Умрзоқов. — Китоб сайлида кўп қизиқарли маълумотларни бир неча манбаа асосида топиш мумкин. Албатта, бу бизнинг билимларимизни бойитиши, бирор масалага аниқроқ ёндашишимизни талаб этади. Танловнинг кўпчилиги китобнинг фақатгина сифатига эмас, ҳатто ичига, хаттоларига ҳам синчиклаб қараш имконини беради.

Китоб байрамига ташриф буюрганлар орасида зиёлилар, шоиру ёзувчилар, журналистлар, ўқитувчи шифокорлар, мактаб ва академик лицей, касб-хунар коллежлари ўқувчилари, олий ўқув юртлари талабалари, кўйинги, каттаю кичик минглаб китобсеварлар, китоб ихлосмандлари бор эди.

Кўчада бугун қўлида китоб тутган кўплаб ёшлар бир-бирига мақтангандек чиройли муқоваланган асарларни қизиқсиниб varaқлаётир. Бояги ижтимоий тармоқлар, ҳар турли телефондаги ўйинлар, шовқинли мусиқалар ҳам аллақачон хаёлдан учганди...

Адиба МЕЙЛИЕВА.

Тадбир

ҚУВОНЧ УЛАШМОҚ ЗАВҚИ

Пойтахтимизнинг Юнусобод тумани, 4-даҳасида жойлашган 1-уйда ҳар йили 1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунини муносабати билан болажонларга унутилмас қувонч улашиш анъанага айланган. "Камрон коммунал" ширкат хўжалиги раиси Ризо Бекиров ташаббуси билан уюштирилган "Менинг юртим" шиори остидаги бу йилги маданий-маърифий тадбирга уйбошилар Наргиза опа Ширинова ҳамда Жумабой ака Мадрахимов бошчилик қилишди.

— 1-уйда йигирмата йўлак бўлиб, 367 та хонадон мавжуд, — дейди мазкур ширкат хўжалиги ижрочи раҳбари Гулчехра Ҳамидуллаева. — Наврўз сайли,

Рамазон ва Қурбон ҳайити, 9 май — Хотира ва қардлаш кунини, янги йил байрами, хуллас, ҳар бир қувончли кунда ёшу кексалар бирдек ҳамжихатликда тадбирлар уюштирамиз. Маҳаллаимиздаги бирор хонадонда тўй ёки маърака бўлса, бир оиладек бирлашамиз. 184-хонадонда яшовчи 82 ёшли Клавдия Ким ва 186-хонадон эгаси Везир Ширинов фаоллиги, ҳаётий маслаҳатлари билан ёшларимизга ўрнатиб бўлишмоқда.

Болажонларнинг қувончи ҳар қандай одамнинг кўнглини завққа тўлдирарди. Шу боис байрам кечасига эрта тонгдан тараддуд бошланди. Барча хонадон эгалари ўз

йўлақларининг кириш қисмини рангли шарлар билан безатишди. Айниқса 199-хонадонда яшовчи 302-мактаб

ўқувчиси Азамат Бобоев, 104-хонадонда яшовчи Камрон Бозоров ҳамда 244-хонадонда истикомат қилувчи 260-мактаб ўқувчиси Ирина Угай бу кунни янада ўзгачароқ руҳда ўтишига астойдил бел боғлашди. Кун давомида ўтказилган спорт мусобақалари, рус ва инглиз тилидаги интеллектуал беллашувлар, "Менинг юртим" номли тасвирий санъат танлови болажонларда катта таассурот уйғотди. Ғолиблар хомийнинг байрам совғаларига эга бўлишди.

Барно МИРОДИЛ
қизи,
"Оила ва жамият"
муҳбири.

Юз билан юзлашганлар

Кайвониларимизнинг умр йўллари, насихатлари ёшларни доимо эзгулик сари етаклайди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, меҳнат фахрийси, пиру бадавлат отахон Мўйдинжон Эргашев ҳам кўпчиликка намуна бўлгулик умр йўлини босиб ўтаётир.

ЭСЛАШГА АРЗИГУЛИК УМР

Фаргона вилоятининг Учкўприк туманидаги Калтатой кишлоғида ўсиб-улгайган Мўйдинжон Эргашев 1941 йил 17 ёшида Иккинчи жаҳон урушига жўнатилди ва тўрт йил умри фронтларда, қақшатқич ўқларнинг тўфонлари ичида ўтди. Оиласи бағрига ёруғ юз билан қайтгач, Кўкондаги ўқитувчилар тайёрлаш билим юртига ўқишга кирди. Ўқиш мобайнида "Янги Фаргона" газетасида турли мавзулардаги мақолалари билан фаол қатнаша бошлади. Газетанинг мазмундорлигини, мақолаларнинг сифати ва тез чоп этилиши борасидаги сайҳаракатлари учун жамоада ҳурмат, эъзоз топди. Ўттиз беш йил давомида "Янги Фаргона" газетасининг муҳаррири вазифасида ишлади. Шу сабабданми ўқувчиларни мулоҳазага чорловчи, ҳаётдаги муаммоларни очиқ-ойдин ёритувчи мақолалар кўпайди.

Тахририят ходимлари вилоят ҳамда республика миқёсида ўтказилган кўрик-танловларда бир неча бор иштирок этиб, совринли ўринларни кўлга киритишди.

Меҳнаткаш инсон, фидойи устоз Мўйдинжон ота Эргашев пенсияга чиққанидан кейин ҳам 13 йил давомида туман фахрийлар кенгашига раислик қилиб, кўплаб хайрли ишларни амалга оширди. Фаргоналик таниқли ижодкорлар, шоир ва ёзувчиларга устозлик қилди.

Ўз умрини эл равнақи, буюк келажоғи ва бой маърифатига бағишлаган Мўйдинжон ота Эргашев бу йил табаррук 91 ёшни қарши олдилар. Умр йўлдоши Нурунисо ая билан биргаликда беш нафар фарзандни тарбиялаб, вояга етказиб, бугунги кунда қатор неварачевараларнинг ардоғида умргузаронлик қилишмоқда.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.

САХОВАТЛИ ЗАМИН ФАРЗАНДИМАН!

Хўш, мен нима учун дунёга келдим? Ҳаётда бирор мантиқ борми? Тирикликдан мақсад не? Шунга ўхшаш ҳаёллар гирдобиде эзилган пайтларим кўп бўлган. Ўйлай-ўйлай, ниҳоят таскин топаман. Умр беҳуда эмас, вақт бекорга ўтмабди. Ҳали яна қанчадан-қанча режалаштирган ишларим бор. Аммо уларни ташишлар демаган бўлардим.

Мана, олтмиш беш ёшга қирапман. Ҳаёл отида ортага сафар қиламан. Ким эдим-у, ким бўлдим? Босиб ўтган умр йўлим тўғри бўлдики, кўксимни армонлар эзадими? Аллоҳга беадад шукрларки, Ўзбекистондек жаннатмонанд, серфайз, Яратганининг назари тушган ўлкада туғилдим. Ота-онам эл олдида юрган, ҳалол нон топган, деҳқончилик ва чорвадорлик ортидан кун кечирган, эл-юрт, кўни-кўшнига елка тутган, тағли-туғли оилада, Ватанимизнинг Қибрай деб аталмиш зебо бир гўшасида дунёга келдим. Отам Комил бобони, бувам Икром отани ҳали-ҳамон маҳалламизнинг ёши улуглари ёруғ хотиралар билан эслаб юришадим.

Азалдан деҳқонлар, чорвадорлар юрти бўлган заминда ўйнаб-кулиб ўсдим. Тўғри, отамиз Комил бободан анча эрта етим қолганмиз. Яхши одамнинг ошна-оғайниси, эл-юрти оқи-батли бўлар экан, рости, хорлик нима билмадик. Юртдошларим елкамизга кўлини қўйиб, яхши йўлларга ўзи бошлаб юрди.

...Мақтабни битиргач, йигитлик бурчимни ўтагани жўнаб кетдим. У ёқдан машина ҳайдашни ўрганиб қайтдим. Кўпчилик яхши биладди, шундоққина Қибрайнинг юқорисида Чирчиқ шаҳри жойлашган. Бу шаҳар — саноат маркази. Халқ хўжалиги корхо-

налари ана шу манзилда катта қудрат билан ишлаб туради. Утган асрнинг сўнги йилларида бу ердаги ҳаёт бир сусайдию, хайрият, мустақиллик шабадаси туфайли яна жонланиб кетди. Ҳарбийдан қайтгач, Чирчиқдаги "Электрокимёсаноат" корхонасига 1971 йили ҳайдовчи бўлиб ишга кирдим: шундан бери ўнгим ҳам, тушим ҳам бу ердаги автомобиль-транспорт бўлими. Ота-онам, устозларим, маҳалла оқсоқоллари дарахт бир жойда кўкаради, дейишарди. Улар ҳақ экан. Шу ерда уним-ўсдим, касб сирларини обдон ўргандим.

Пешонамдан ўргилай, юрт хур бўлди-ю, биз — маҳаллий мутахассисларга ҳам масъулиятли вазибалар ишониб топширила бошладим. 1992 йилнинг июнь ойида мени ўзимизнинг цехга бошлиқ қилиб тайинладим. Авваллари маҳаллий кадрлар техника билан боғлиқ жараёнга бошчилик қила олмайдилар, деган гаплар ҳам йўқ эмасди. Ўзига шукр, мана, бугун олтмиш бешни қоралаб турсам-да, шогирдларим мени қўйиб юборишмаяпти. Устоз, сизнинг тажрибангиз ҳали жуда кўп асқотди, дам олишингизга ҳали бор, дейишяпти. Ишласак ишлабмиз-да! Худога шукр, шогирдларим кўп. Юким ерда қолаётгани йўқ. Яқинда корхонамиз техник жиҳатдан қайта

жиҳозланди. Янги технологиялар жорий қилинмоқда.

"Қизил кўприк" — менинг кишлоғим, маҳаллам. Шу кунларга келиб янада чирой очиб, гўзаллашди. Янги бинолар, йўллар, мактаб ва касб-хунар коллежлари, тадбиркорлик иншоотлари!.. Эҳ-ҳе, қай бирини айтмай, санаган сари сановидан адашасан. Чирчиқни, Қибрайни-ку, айтмай кўя қолай. Бу гўшалар ҳеч қачон бунчалар тез гўллаб-яшнамаган. Одамларни-ку, таърифи-га тил ожиз, халқимиз йил сайин бойиб, жипслашиб боряпти, ҳамжиҳатлик кучаймоқда. Элнинг ишими, ҳамма ҳозир нозир. Биз эса бугдой ўримими, пахта теримими, техникани шай қилиб қўямиз.

Болаларимиз эришаётган ютуқларни айтинг! Ватанимиз чемпионлар юртига айланиб кетяпти. Уларнинг чехрасига боқиб севинаяман. Ўзим, умр йўлдошим вақтида ўқиймагандик. Мана, уч қиз ва бир ўғилни олий маълумотли қилдик. Бугун биз жуфти ҳалолим билан шириндан-шакар бир этак набираларнинг бувиси ва бобоси бўлиб, бахтга тўлиб юрибмиз.

Энди билсам, яшашдан мақсад шулар экан. Юртим озод, маҳаллам эрта — бахт ошиёни. Ўзим бу юртда обрў топиб, бола-чақамнинг ҳузурини кўриб, элимнинг олдинги қаторида юрган бўлсам. Мендан бахтиёр бир кимсани топа олармикимиз!? Шундай омон-омон кунларда яшашдан мақсадларим янада юксалиб, янада баландпарвоз марраларни кўзлаб турганимни билсангиз эди!

Миролим ИКРОМОВ,
Чирчиқ шаҳридаги
"Электрокимёсаноат"
акциядорлик
бирлашмаси
автомобиль-транспорт
бўлими бошлиғи.

ЭЛ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Пойтахтимизда "DORI-DARMON" акциядорлик компанияси томонидан аҳолининг сифатли дори воситаларига бўлган эҳтиёжини таъминлашда замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ва бу борада амалга оширилаётган ишлар, муаммо ва ечимлар" мавзусида навбатдаги матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Анжуманда Мустақиллик йилларида юртимизда Президентимиз раҳнамолигида соғлиқни сақлаш тизимида туб ўзгаришлар рўй бергани, қишлоқ врачлик пунктлари базаси мустаҳкамланиб, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ихтисослаштирилган марказлар ҳамда соҳада янги — шошилинч тиббий хизмат тизимини ташкил этиш, кадрлар тайёрлаш ва фармацевтика соҳасини ривожлантириш каби йўналишларда салмоқли ютуқлар кўлга киритилганга алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Анжуман сўнггида оммавий ахборот воситалари вакиллари соҳага оид ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

Авезжон БЕКМУРОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.

Жараён

Биринчи ва сўнги қўнғироқ... Бир-бирини илк марта кўриб турган қора кўзлар дийдори. Мактаб ва синфхона, парталар. Меҳрибон ва қаттиққўл устозлар сабоқлари... Ҳаммаси ширин тушдай ўтиб кетганини билмай қоламиз.

Мамлакатимиз таълим муассасаларида "Хайр, мактаб, салом, коллеж!" тадбирлари давом этаётган бир паллада кўп йиллар аввал илм масканини битириб кетган собиқ синфдошлар учрашувини ўтказиш ҳам анъанага айланиб қолди. Ташкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманидаги 6-умумтаълим мактабиде ушбу мўътабар даргоҳни элик йил муқаддам тамомланган ўқувчиларнинг дийдорлашуви кечаси бўлиб ўтди. Етмишни қоралаб қолган кадрдон йигит-қизлар ўзлари учун азиз ва қадрли бўлган, бугун эса бутунлай ўзгача қиёфа касб этган синфхонани топиб, жой-

жойларини эгаллашди. Ўртага бир лаҳза жимлик тушди: минг афсуски, парталардаги саккиз ўрин бўш қолди... Демак, бир пайтлар 21 нафар бўлган ўқувчилар сафи бугунги келиб анча сийраклашиб қолибди. Ўша кун устоз Абдураим Эсонбоев нуруний ёшга кирган ўқувчиларига тарбиявий соат дарсини ўтиб, уларни ўз фарзандларидек ардоқлаган ўнлаб фидойи устозлар номини хотирлашди.

Ҳозирги кунда қариллик гаштини сураётган Мусурмон Анорбоев, Тошпўлат Бегмонов, Эргаш Мадаминов, Эрали Хидиралиев, Тўлаган Медедов

ва Маърафат Қўзибоева фахрий педагог. Қаршибой ака Медетов мохир фармацевт, Тўлқин ака Қурбоналиев тадбиркор, Нурали Қидиралиев эса "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор" унвони соҳибидир.

Барча имкониятларга эга, замонавий талаб даражасида жиҳозланган хоналарда дарс ўтаётган келажоғимиз эгаларига ҳавас билан қарашар экан, меҳмонлар бегубор дамлар завқини бир-бир энтиқиб эслашди.

Нурбек ҚИДИРАЛИЕВ,
журналист.

ЯРИМ АСРЛИК ДИЙДОР

РаъноУБАЙДУЛЛАЕВА, академик:

ЯШАШ, БУ КУРАШ ДЕГАНИДИР!

Тақдир шундай мўъжизаки, у аввалданоқ ҳаётингни белгилаб беради. Кўп ҳолларда учувчининг ўғли учувчи, ўқитувчининг фарзандлари муаллим бўлиши мумкин. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси аъзоси, академик Раъно Убайдуллаева ҳам отаси изидан бориб, бу йўлда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритган инсонлардан биридир.

...1936 йилнинг айна куз фаслида Тошкент шаҳридаги Тошпўлатовлар хонадонидан киз дунёга келди. Ахат ота ва Ибохон ая қизалоққа Раъно деб исм қўйишди. Ахат ота узок йиллар банк-молия соҳасида хизмат қилган, педагогика соҳасида таҳсил олган Ибохон ая эса бугун умрини оиласи ва фарзандлари тарбиясига бағишлаган эди.

Раъно Ахатовнанинг болалиги уруш даҳшати, қийинчилик, муҳтожлик йилларига тўғри келган бўлса-да, акалари Қаҳрамон ва Баҳодир ҳамда синглиси Дилбархон билан зиёли, маърифатли ота-онанинг бир-бирига муомала-муносабатларидаги меҳр-оқибат ва бетакрор оилавий қадриятлар руҳида ўсди, илмли, маърифатли бўлиб улғайишди. Айниқса, Раънонинг ўқишга иштиёқи баланд эди. У мактабни аъло баҳоларга тамомлаб, Ўрта Осиё молия-иқтисод институтини (ҳозирги Тошкент давлат иқтисодий университетини) талабаси бўлганда ота-онаси нақадар қувонишган эди. Уларнинг маънавий рағбати туфайли Раънонинг кўнглида илмий изланишлар олиб бо-

риш истаги туғилди ва мана шу таълим даргоҳида тадқиқотлар олиб бориб, олима аёл даражасига эришди.

Илм шундай сеҳрли кучки, уни ўрганганинг сари кўп нарсани билмаслигини тушуниб борасан. Раъно Ахатовна илмий изланишлари даврида аҳолининг меҳнат ресурсларини тадқиқ қилиш, хусусан, аёллар меҳнатидан фойдаланишдаги муаммолар масалаларда тадқиқотларни амалга оширди.

— Изланишлар, тадқиқотлар натижасида докторлик ишмини ёқлашимга имкон туғилди. Минглаб инсонлар қатори биз олимлар ҳам орзу қилган — мустақиллик илм-фан тараққиётида янги саҳифаларни очди. Ўша вақтда аҳолининг 60 фоизи қишлоқ жойларида яшаган, шу сабаб аграр соҳа устувор эди. Бу борадаги деярли барча тадқиқотларда иштирок этганман.

Мамлакатимиз мустақиллиги арафасида 1989 йилда "Сельская жизнь" газетасида Раъно Убайдуллаеванинг "Банд бўлмаган миллион кўл" ("Миллион незаняты рук") номли танқидий мақоласи чоп этилди. Олима қишлоқ ҳўжалигидаги оғир шароитлар ва меҳнат ресурсларидан фойдаланиш хусусидаги муаммолар юзасидан танқидий фикрларни очиқ-ойдин ўртага ташлади ва натижада кўплаб мунозаралар юзага келтирди. Афсуски, ўша пайтдаги шароит туфайли Раъно Ахатовна кўтариб чиққан долзарб масала ўз ечимини топмади.

— Илм шундай нарсани, муаммоларни топасан, унинг ечимини хусусида тадқиқот ўтказиб хулоса қилсан ва баъзан жуда кучли тўсиқлар-

га дуч келасан, — дейди Раъно Ахатовна. — Бундай пайтда қаршиликларга қалқон бўлиб туришинг керак. Ҳаёт бизларга бир мартагина берилади. Унинг ҳар лаҳзаси, сонияси азиз ва қадрли эканлигини кейин англаб етаркансан. Демак, яшаш, бу кураш деганидир!

Раъно Убайдуллаева оила тараққиётининг муаммоларини ҳам ўрганди. Бу илмий изланишларнинг асосли эканлини ўрганиш учун у шоғирдлари билан бирга социологик тадқиқотлар олиб борди, таҳлилий мақолалар ёзди ва ўтган асрнинг сўнгги йилларида жиддий қаршиликларга ҳам дуч келди. Аммо ўзининг асосли қарашларига эга шахс сифатида илмий фаолиятини давом эттираверди. Натижада, кўплаб изланишлари мева-вази сифатида "Меҳнат жараёнида аёлларни ижтимоий ҳимоя қилиш" дастури муаллифларидан бирига айланди.

Минглаб мулоҳазали ва мунозарали мавзуларда фикр юритган қаҳрамонимиз истиқлол йилларида эътиборини бозор муносабатларига ўтиш шароитида аҳолининг бозорга қўётган талаблари каби мураккаб масалага қаратди. Илмий изланишлари амалий фаолияти билан боғлиб кетди.

"Бандлик ва бозор: мунозарали саволлар ва ҳал қилинмаган муаммолар" (1992), "Оила фаровонлиги ва аҳолининг иқтисодий фаоллиги" (1994) каби илмий ишланмаларни нашр этди. 1998 йили олиманинг илмий изланишлари янги босқичга кўтарилди: у жамоатчилик фикрини ўрганувчи "Ижтимоий фикр" жамоатчилик фикрини ўрганиш марказида иш

бошлади. Ҳамкасблари ва шоғирдлари билан бирга халқаро тажрибаларга кўра, жамоатчилик фикрини ўрганишнинг янги услубларини ишлаб чиқди, халқаро ташкилотларнинг координация қўмитаси вакили сифатида фаолият юритди.

Қаҳрамонимиз илмий изланишлар олиб бориш билан бирга ўсиб келаётган ёш авлод билан ишлаб, кўплаб шоғирдларни тарбиялади. Унинг раҳбарлигида 100 га яқин диссертациялар, 50 га яқин номзодлик ва докторлик диссертациялари ёқланган. Ана шундай минглаб ёшлар қаторида ўз фарзандларининг ҳам келажаги учун мустақам пойдевор қўйиб борди. Илмий изланишларда қатъиятли, собитфикр бўлган Раъно Ахатовна шоғирдларига қаттиққўл ва талабчан устоз бўлса-да, уларга ўз фарзандларидек меҳр қўйган.

Раъно Ахатовнанинг оиласини олимлар хонадонидек десак, муболага бўлмайди. Турмуш ўртоғи Абдулла ака Убайдуллаев тиббиёт фанлари доктори, академик. Фарзандлари Сағдулла ака ва Камолахон опа ота касбини танлашган, иккиси ҳам тиббиёт фанлари доктори. Хайрулла ака эса иқтисод фанлари номзоди, Гулихон опа филолог, инглиз тили мутахассиси. Уларнинг изланиш ва муваффақиятларини эшитганда Раъно опа ҳамда Абдулла ака боши осмонга етгудек қувонишади.

— Камтарона меҳнатимни мана шу озод ва обод юртимиз учун истиқлолнинг илк йиллариданоқ, демократик давлат ва фуқаролик жамиятини қуриш йўлида сарф қилганимдан ғурурланаман, —

И ф т и х о р

Раъно Убайдуллаева Тошкент шаҳрида туғилган. Ўрта Осиё молия-иқтисод институтини (ҳозирги Тошкент давлат иқтисодий университети) ни тамомлаб, ЎзФА қошидаги Иқтисодий институтини иш бошлаган. 1994 йилдан ЎзФА академиги.

2003 йилда Президентимиз Фармонига биноан "Меҳнат шўхрати" орденини билан тақдирланган.

Илмий мақолалари Россия, Озарбайжон, АҚШ, Италия, Франция каби кўплаб давлатларнинг етакчи илмий нашрларида чоп этилган.

дейди Раъно опа фахрлианиб. — Бир ҳақиқатни айтишим керак, бугун мен эришган ютуқлар истиқлол бизга берган имкониятлар туфайлидир. Илм-фанны ривожлантириш, фан ва ижод аҳлига муносиб меҳнат шароитлари яратиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган, айниқса, хотин-қизларнинг салоҳияти юксак баҳолангани аёл олималар кўллаб-қувватлангани сабаб бизнинг меҳнатимиз юзага чиқди, эътироф этилди. Бунинг учун шукроналарим чексиз.

Аён ҳар доим нозик хилқат сифатида эътироф ва эътиборда бўлади. Аммо, ана шу нозиклик илм билан сайқаланса, у жамиятда ўз сўзи, ўз фикрига эга шахсга айланади. Бугун юртимизда ана шундай олимларнинг сони кундан-кунга ортиб бормоқда. Раъно Убайдуллаева каби устозлар илму маърифат маёқлари каби уларнинг йўлини ёритиб турибди.

Камола АДАШБОВЕВА,
"Оила ва жамият"
муҳбири.

И л х о м

ЎЗБЕКИСТОНИМ

Мен бир ниҳолдирман, куртак очмаган,
Бир зарра учкунман, ёғду сочмаган.
Сен менинг боғбоним, сен шараф-шоним,
Нурларга йўғрилган Ўзбекистоним.

Авайлаб улғайтир, бир қиз бўлайин,
Осмонинг тўлдириб юлдуз бўлайин.
Қишда қилларингда гулдай очилиб,
Қоронғи кечангда кундуз бўлайин.

ПАЛАХМОН ТОШ

Дедингиз: "Қиз бола палахмон тоши,
Ота-она дуоси ману йўлдоши".
Мен эса тақдирга эғибман бошим,
Энди-чи, мунгайиб туришимга боқ.

Сайёд етолмаган жайрон эдим-ку,
Бахт бағрида бахтдан ҳайрон эдим-ку.
Онажон, тиллари бийрон эдим-ку,
Энди унсиз, сассиз юришимга боқ.

Азоб пардасига ўраб дилимни,
Тикан қоплади-ку, ўнгу сўлимни.
Энди тополмасдан юрар йўлимни,
Тиконзорга ўзни уришимга боқ.

Фарзандлик бурчимни дилмга туйиб,
Кўнглимни ишини ҳазинга йўйиб.
Шаробидан ютмай, ҳаётдан туйиб,
Кўзимда ёш билан кулишимга боқ.

Зебо ФАРМОҲОВА

ҚАРЗИМИЗ КЎП СИЗЛАРДАН

Тенгдошларим орасида ота-онасининг айтган гапига кирмай, ўз билганидан қолмайдиганларини кўриб ранжийман. Тунов куни кўчада кетаётган, икки қизнинг суҳбатини эшитиб қолдим. Бири устидаги янги олинган кийимини кўз-кўз қилса, кейингиси кўлидаги тақинчоғини тўплаган пулига сотиб олганини айтиб мақтанаётганди.

Қизик, ахир, мана шулар ота-онаси куну тун тиним билмай ишлаб топган пули эвазига келмаганими?! Оила аъзолари томонидан берилган маблағни ихтиёрий равишда йиғиб қўйган бўлса-да, барибир бу пул уларнинг пешона тери орқали топилмаган-ку?! Ахир, бу қизалоқлар ҳали мактаб ўқувчиси.

Шу каби саволлар оғушида уйга кетарканман, бизга бир вақтнинг ўзида ҳам ота, ҳам оналик меҳрини бериб, не-не қийинчиликлар қўрган

Қ а д р

бўлсалар ҳам ҳеч кимга сездирмай, болаларим ҳеч кимдан кам бўлмасин, деб ўзи киймай қийдирган, ўзи емай едирган меҳридарё онажоним учун шу пайтгача нима яхшилиқ қилганим, баъзан билиб-билмай кўнглига озор бериб қўйганларимни эсладим. Бизларни ёру кўкка ишонмай ҳар куни соғиниб, йўқлайдиган дуоғўй бувижоним олдида қарзларим кўплигини ҳис этдим. Ана шунда ҳали менинг ўзим Ҳаёт аталмиш улкан денгизда бир томчи ҳам ўрним бормикан, деб ўйлаб қолдим.

Демак, Ҳаёт аталмиш улғуф остонада турган азиз тенгдошларим, халқона ибора билан айтганда, биз қачонки, аввал ота ёки она бўлсакки, ул зотлар чеккан заҳматлар, қўрган қувончли лаҳзалар қадрига етамиз.

Ширинхон МҶМИНОВА,
ЎзДЖТУ талабаси.

Корақалпоғистон Республикаси Орол бўйи она ва бола скрининг маркази директори, II даражали “Соғлом авлод учун” ордени соҳиби Амина ҚАЛАНДАРОВА:

ЭРТА ТУРМУШ — КЕЛТИРАР ТАШВИШ

— Газетанинг 20-сонида чоп этилган “Эрта отилган “палахмон тоши” ва “...Қиз берманг!” мақола-ларини ўқиб, мутахассис шифокор сифатида ўз мулоҳазаларимни билдиришни маъқул топдим.

Соғлом фарзанднинг дунёга келиши, энг аввало, турмуш қураётган ёшларимизнинг саломатлиги ҳамда наслининг тозаллигига боғлиқ. Бугун баъзи бир ота-оналар ўз орзу-хаваслари йўлида, бисотидаги бойликнинг бегоналашиб кетмаслиги учун ёхуд қариндошлик ришталарини янада мустаҳкамлаш мақсадида ўзига яқин инсонлар (опа-сингил, ака-ука) билан қуанда бўлишади. Бу мутлақо нотўғри. Чунки қон-қариндошлар ўртасида тузилган никоҳ оғир наслий касалликларни келтириб чиқариши, чақалоқларнинг ўлик ёки чала туғилишига сабаб бўлиши кўп бора исботланган. Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 16-моддасида: “Насл-насаб шажараси бўйича тўғри туташган қариндошлар ўртасида, туғилган ва ўғай опа-укалар билан опа-сингиллар ўртасида, шунингдек, фарзандликка олувчилар билан фарзандликка олинганлар ўртасида никоҳ тузишга йўл қўйилмайди”, деб белгиланган.

Маълумки, туғилажак фарзанд геннинг ярмини отасидан, ярмини онасидан олади. Шу боис ота ёхуд онадан касаллик генларининг ўтиши боланинг нуқсон билан туғилишига олиб келади. Баъзи хол-

ларда яқин қариндош бўлган эрхотин ўз турмушидан мамнунлигини ва фарзандлари соғлом эканлигини таъкидлайдилар. Аммо буни хавфли томони шундаки, қачонки, ота-онадаги яширинган “касаллик” генлари бир-бирлари билан учрашса, туғилажак фарзанд ирсий хасталикка чалинади. Чунки, ирсий хасталиклар ирсий ахборотларни наслдан-наслга ташувчи генларнинг ўзгаришлари натижасида юзага келади. Айтиш жоизки, ирсий касаллик ташувчи генларнинг кўпчилиги организмда яширин ҳолда сақланади. Агар инсонда битта “касаллик” гени мавжуд бўлса, у дардга чалинмайди, чунки бу хасталик гени соғлом ген билан бирикади ва бундай инсон хасталик генининг ташувчиси ҳисобланади. Қариндош бўлмаган ёхуд икки миллатга мансуб кишилар никоҳи фарзанд генининг тоза ва наслининг соғломлигини таъминлайди.

Бугун оналик ва болаликни муҳофаза қилиш мақсадида мамлакатимизнинг барча ҳудудларида скрининг марказлари ишлаб турибди. Улар, асосан, хавфли гуруҳга кирувчи туғма ва наслий касалликларни аниқлаш, болаликдан ногиронликнинг олдини олиш, соғлом турмуш тарзини шакллантиришга хизмат қилмоқда.

Перинатал (туғруққача бўлган) текширувлар ҳомиладорликнинг 16-20 ҳафталигида ўтказилиб, бунда асосан, ҳомила соғломлигини

Муносабат

аниқлаш, касаллик белгиси сезилса, унинг олдини олиш, даволаш учун тавсиялар берилади. Фарзанд ирсий касаллик ёки туғма ривожланиш нуқсони билан дунёга келса, ҳомиладорликда бола тушиши, ўлик туғилиши ҳолати кузатилса, ота-онада ирсий касаллик белгилари аниқланса, 30 ёшдан юқори ва 18 ёшдан кичик аёллардаги ҳомиладорликда, ички аъзолар касаллиги бўлганда ҳамда қариндошлар ўртасидаги никоҳда, албатта, скрининг текширувлари ўтказилиши шарт.

Шунингдек, эрта турмуш қуриш ҳам худди қариндошлар ўртасидаги никоҳ каби салбий оқибатларга олиб келади. Тиббиётда аниқланишича, ўғил болалар 25 ёшда, қизлар эса 20 ёшдан кейин оила қуришга ҳам маънан, ҳам жисмонан тайёр бўлади. Психологларнинг таъкидлашича, 21 ёшда бош мия деярли ривожланиб, инсоннинг руҳий ва жисмоний ҳолати барқарорлашади. Шу боис, аёл шу даврда ҳақиқий оналик бахтини туйиши мумкин.

Маълумки, 18 ёшга тўлмаган аёллардаги ҳомиладорлик эрта ҳомиладорлик саналади. Жисмоний томондан тўлиқ ривожланмаган қизнинг ҳомиладор бўлиши аянчли оқибатларга олиб келади. Шунингдек, туғилган боланинг ҳам туғилган кунда ҳомиладор аёлларда камқонлик касалликлари кўп рақамда туғилган ёшдаги аёлларда эса бўйрак оғриғи, йод етишмаслиги, шунингдек, ёш қизларимизда бош оғриғи, уйқусизлик, хотиранинг заифлашиши, тез-тез асабийлашиши, ҳолсизлик каби ҳолатлар кузатилмоқда.

Бу нафақат онанинг, балки туғилажак боланинг саломатлигига ҳам катта хавф туғдиради. Мана шундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш учун маҳаллаларда ва таълим муассасаларида ўғил-қизларимизга ҳам, ота-оналарга ҳам миллатнинг эртасига дастлаб оилада пойдевор қўйилиши борасида тушунтириш ишларини олиб боришимиз зарур. Ота-оналар, яқин қариндошиникига остона ҳатлаб, совчи бўлиб боришдан олдин келажакда туғилажак неваралари саломатлиги ва ҳаётини ҳам жиддий ўйлаб кўришлари керак. Қурилаётган оила, тузилаётган никоҳ фақатгина бир хонадоннинг бахти, саодати бўлиб қолмай, жамият равнақини ҳам таъминлайди.

Феруза НУРУЛЛАЕВА
ёзиб олди.
Корақалпоғистон
Республикаси.

ТУЯБҮЙИН — тўққиз жуфт ипдан гиламга солинадиган безак, нақш “туябүйин” деб аталган. Нақшнинг бундай атиолиши унинг туя бўйнига ўхшашлиги сабаб бўлиши керак. Чунки, қадимда гилам ва сўзаналарга туширилган нақш ва безакларга ҳайвонот ва наботот олампидан ўлғи олинган. “Чум-чүккүз”, “товусқанот” номли нақшлар шулар жумласидандир.

“ФИРОК” ва **“ФАРҚ”** — бир қарашда бу икки сўзнинг маъноси бир-биридан йироқдай туюлади. “Фарқ” сўзида, одатда, фақат нарсадан нарсанинг фарқини англатадигандек. Лекин унинг туб маъноси ўзгачароқ, яъни “ажралиш”, “узоқлашиш”, “айрилиқ”, “жудодик” дегани. Шу маънодан келиб чиққан ҳолда, бу сўз нарсалар ўртасидаги номувофиқлик, ноўхшашликни билдиради. “Фарқ”нинг мазмуни “Ўзбек тилининг изоҳли луғати”да шундай шарҳланган. Демак, “фирок” ва “фарқ” битта илдиздан ўсиб чиққан сўзлардир. Сочни икки томонга тараганда бошда ҳосил бўладиган чизик ҳам “фарқ” сўзи билан ифодаланади.

Сўздан сўзнинг фарқи бор,
Ўттиз икки нархи бор.

Мақол

Волидамиз бедом-дарак кетган
икки ўглининг... фироқида куйиб
ётиб қолдилар.

Абдулла Қаҳҳор

ЯНВАРЬ ВА ЖАДИЙ — “январь” лотинчадан кириб келган бўлиб, куёш илоҳи Януснинг номидан олинган. Янгича йил ҳисобида 31 кундан иборат биринчи ой номи. “Жадий” эса, бу ойнинг Шарқона айтилиши Шамсия йил ҳисобида 22 декабрдан — 21 январгача давом этадиган ой “Жадий” деб аталган. “Жадий” сўзи “эчки боласи” деган маънони англатади.

Январь ойи болалар учун
ҳақиқий байрамга айланиб кетади.
Газетадан

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти томонидан Котлова Галина Николаевна номига 01.05.2013 йилда берилган Тошкент шаҳар йўловчилар транспортда бепул юриш ҳуқуқини берувчи Сер O'z № 000278 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**.

Алиматов Дилшод Турғунбоевич томонидан Алиматов Турғунбой Тошбоевич номига 10.08.2012 йилда берилган Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Афросиёб 14/1-уй, 114-хонадонга тегишли 3579-сонли ҳақда маълумотномаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига тақдир этилади:

Тикувчилик — 3 ой.

Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.

Аёллар костюм-шимми, плаш-пальто — 1-2 ой.

Ҳамшира — 6 ой (4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт).

Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).

Тиббий массаж — 3 ой (2 ой ўқиш, 1 ой амалиёт).

Торт ва пишириқлар — 2 ой.

Олий торт безатиш курси — 1 ой.

Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.

Жаҳон таомлари — 2 ой.

Аёллар сартарошлиги — 3 ой.

Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.

Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой (0 дан балансгача).

Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.

Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

Бичиш-тикиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).

Тирнок, киприк ўстириш ва дилепация — 1 ой.

Каштачилик — 3 ой (машинкада вышивка).

Тикувчилик — 3 ой.

Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.

Бисер, яъни матога мунчоқли безак тушириш — 2 ой.

Декоратив гул ясаш — 1 ой.

Сарпо қути ва саватлар ясаш — 1 ой.

Бисердан гуллар, дарактчалар ясаш — 2 ой.

Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.

Компьютер сабоқлари — 2 ой, интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона бор.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй, 31-хона. МУЛЖАЛ: Юнусобод дехқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Яшнобод тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй, 40-хона. МУЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида.

ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи) Хизматлар лицензияланган

ТАРБИЯДА КЕЧИКМАНГ

...Хазон тушган йўлак бўйлаб икки йигит суҳбатлашиб борар, бемаъни ҳазилдан иккови ҳам шодон кулишарди. Сигарета тутатиб кетаётгани ўртоғига аччиқ бир гапни гапирди: "Отам мени оқ қилди. Уйдан ҳайдади. Мени кўрарга кўзи йўқ".

Қизиқ, бундай дахшатли сўзларни эшитган дўстнинг юзида бирор ўзгариш сезилмади. Нигоҳларидаги кулги йўқолмади.

Ота қарғиши дилдан айтмаганига умид билдирдик. Эртага бирор қасбнинг бошини тутаётган деб турган ўсмир қайси жиддий қилмиши билан бундай оғир гапни эшитишга етиб келган экан, дея таажубландик. Бундан инсоннинг кўнгли ларзага келади. Фарзанд наҳот ўз хатосини виждон тарозисига солмаса?.. Ёшларнинг, ҳа айнан, бундайларнинг қалб кўзини сўқир қилган дунёвий ҳаваслар келажақдаги афсусларга, виждон азобларига дучор қилмасмикин, деб ачиндик. Мияда эса бир савол айланади: йигит қалбидаги лоқайдлик қачон гуллаб улгурди? Унинг уруғи оила деган даргоҳда қадалмаганмикин?

...Тарбия ҳақидаги мулоҳазалар бошланганида катталар ўғил-қизларнинг беандиша, ҳурмача қилиқларидан нолийдилар, айбни

ёшлардан кидирадилар. Қайсидир маънода бу тўғри. Разм солинса, айримлардан жуда кўп беодобликларни топса бўлади. Аслида ҳам шундайми? "Болам адашди", "Ўғлим бир хато қилибди" дея нола чекаётган онаизорга қараб, қай биримиз таъсирланмаймиз? Аммо уларнинг юзига тик боқиб ҳақиқатни айтишга ийманган пайтларимиз бўлади. Кўпинча бу гапларни сўзлашга ёшлик қиламиз. Ташвишларимиз эса шу билан тугамайди. Бир марталик хатолар катта жиноятга айланади. Бу жиноятлар "бир бора адашган" ёшларни гумроҳлик ботқоғи сари етаклайверади.

Дақи-дашномларга ҳам пинағини бузмаган фарзандларнинг иллатлари учун нега доим ота-она жавоб берар экан. Уларнинг фарзанд учун кўзгу бўлганидир бу. Балки ёшликда босилган қадамлар, вақтида ўргатилмаган одоб-ахлоқ мана шу тарзда ота-онага ўз қиёфасини кўрсатаётгандир. Маърифатпарвар бобомиз Абдулла Авлонийнинг "Тарбия — биз учун ё ҳаёт, ё мамот, ё нажот, ё ҳалокат, ё саодат, ё фалокат масаласидир" деган ҳикматли даъвати худди шу лаҳзаларда шууримизда яна жилолангандек бўлаверади.

Ўсаётган ниҳолларни кузатинг! Уларнинг қай бирида қанғир йўлга мойиллик сезилса, донишманд бон

бон уни дарров тўғрилашга уринади. Бесўнақай шохлар бошқа дуркун ниҳолларга тўсқинлик қилмасин дея, баъзан кесиб ҳам ташлайди. Фарзанднинг нохуш иллатлари куртак очгунча уни бартараф қилиш ҳаётимизнинг боғбони — ота-онанинг вазифаси эмасми?!

Кўз ўнгимиздаги воқеаларга муносабатимиз: "Ўғлим ўзи яхши, шу, сал чатоқ оғайнилари бор эди-да; бу жиноятни бир ўзи қилмаган", "Қизим интернетдан топган йигитини мақтаб келганди, бир-икки учрашиди. Охири уни севиб қолибди. Энди у йигит еру кўкда йўқ. Қизганимнинг номи ёмонга чиқди..."

Ўйлаймиз, уларни бундай ботқоқлардан ким қутқариши керак? Безорилар ўз сафига олгунча йигитчани ким назорат қилди? Интернетдан ўз жуфтини кидиргунча қизалоққа ким тўғри йўл кўрсатиши керак эди? Кеч бўлса ҳам бу каби аламли саволларни кимдир сизнинг юзингизга солганда қалбингиз вайрон бўлди, изтиробга тушиб қолавердингиз.

Турмушнинг тўрт муштира бардошли сиз эмасми, ота, яна болангизга умр мазмунини тушунтириб берадиган. Меҳри тошқин, муштипар онаизор, сизнинг қалбингиздан бошланмас эдими эзгуликнинг муқаддимаси?.. Ахир, ҳар гал кимдандир ёмонлик кўрилганда одамзод беихтиёр унинг тарбия берган инсонларига маломат тошини отади. Яхшилик ва саховатдан кўзларида қувонч порласа, илк раҳматни ота-онага йўллайди, уларни ғойибона дуо қилади.

Умр ўз маромида давом этаётир. Балки хали кеч бўлмагандир. Ҳали одамларга наф келтирадиган ориятли ўғилни, кўрганда бандишалигига лаънат айтилаётган эмас, балки бир оилани гуллаб-яшатиб, файз олиб келадиган кизни улғайтираётгандир-сиз. Нима бўлса ҳам тарбияда таназзул бўлмасин. Тарбия мактабидан ибрат олиб ўсган боладан ким ёмонлик кўрибди? Зеро, ТАРБИЯДА кечики бўлмаслигини оддий ҳақиқатларнинг ўзи кўрсатиб турибди.

Мадаминжон СОЛИЖОНОВ.

ЗАРУР ШАРТ-ШАРОИТЛАР ЯРАТИЛГАН

— Одам савдосидан жабрланганларга ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича ташкил этилган Республика реабилитация маркази ҳақида қисқача маълумот берсангиз.

Н.Эгамов.

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 5 ноябрдаги "Одам савдоси жабрдийдаларига ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича Республика реабилитация марказини ташкил этиш тўғрисида"ги қарорига асосан Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳузурида Тошкент шаҳрида Одам савдоси жабрдийдаларига ёрдам бериш ва уларни ҳимоя қилиш бўйича Республика реабилитация маркази ташкил этилган. Ушбу марказ 30 ўринга мўлжалланган бўлиб, бу ерда одам савдоси-

дан азият чекканлар учун зарур шарт-шароитлар яратилган.

Мазкур марказ одам савдоси жабрдийдаларини қулай яшаш ва шахсий гигиена шарт-шароитлари, шунингдек, озиқ-овқат, доривор воситалар ва тиббиёт буюмлари билан таъминлаш; одам савдоси жабрдийдаларига кечиктириб бўлмайдиган тиббий, психологик, ижтимоий, юридик ва бошқа ёрдам кўрсатиш; одам савдоси жабрдийдаларининг қариндошлари билан мулоқот ўрнатишида кўмаклашиш; одам савдоси жабрдийдаларига, уларнинг қариндошларига ва васийларига одам савдоси жабрдийдаларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари тўғрисида ахборот бериш; одам савдоси жабрдийдаларини ижтимоий реабилитация қилишда кўмаклашиш каби вазифаларни амалга оширади.

**Саволга Пискент тумани ДНИ нотариуси
Умид НИЯЗОВ жавоб берди.**

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Боалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Боалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия фонди

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмуни учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — **Олимжон ЖУМАБОВЕВ**

Саҳифаловчи — **Акбар ШОДИЕВ**
Мусаҳҳиҳлар — **Самдгани САЙДАЛИМОВ,**
Камола АДАШБОВЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

МАШИНАГА ҚАДАЛГАН СИМЁҒОЧ

Конунга амал қилиш, унинг талабларини бажариш мажбурий. Тасаввур қилинг, маҳаллангиз кўчасида кечкурун ёруғлик сочиб туриши учун чироқли симёғоч ўрнатиш эҳтиёжи туғилди. Бунинг учун шахар ёки туман ҳокимлиги қарори керак бўлади. Ҳаммаси ўрнатиш тартибда ҳужжатлаштирилади, муҳандислар билан келишилади, ҳуллас, бир қатор зарурий расмийликлардан сўнг қарор қабул қилиниб, тегишли рухсатнома асосида симёғоч мутахассислар белгилаб берган жойга ўрнатилади.

Худди шу каби вазият Шотландиядаги шахарлардан бирида юз берди. У ердаги автотураржой мутасаддилари ёритувчи чироқ маҳкамланган симёғоч ўрнатишга қарор қилишди. Ҳокимликдан розилик олинган, симёғоч ўрнатиладиган жой аниқ белгилаб берилган, барча ҳужжатлар расмийлаштирилганида бир муаммо пайдо бўлди...

Симёғоч ўрнатилиши керак бўлган жойда эски бир машина турарди. Маълум бўлишича, автомобил 10 йил олдин бузилиб қолиб, эгаси томонидан шу жойда ташлаб кетилган ва ҳалигача уни олиб кетмаган эди. Автотураржой мутасаддилари ҳарчанд суриштирмасинлар, ташландиқ машина эгасини топа оlishмади.

Мамлакат қонунларига кўра, эгасининг розилигисиз унинг шахсий мулкни жойидан кўзгатиш мумкин эмас. Аммо симёғочни ўрнатиш ниҳоятда зарур ва буни амалга ошириш учун барча сарф-харажатлар тайёр, ҳокимлик қарори ҳам бор. Бироқ...

Хуллас, муҳандис-қурувчилар бу муаммонинг ҳолиб бир чорасини топишди. Улар машинанинг фақатгина капотидан бир симёғоч сиғадиган диаметрдаги қисмини кесиб олиб, қарорда кўрсатилган нуқтага симёғочни ўрнатишга мажбур бўлдилар.

...Ва, автотураржойда сиз суратда кўриб турган антиқа манзара ҳосил бўлди. Энг муҳими, қонунга хилоф иш қилинмади.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма
Г — 636. Формати А-3, ҳажми 2 табок. Адади
— 7128. Баҳоси келишилган нарҳда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 233-04-35, 234-76-08
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oila-va-jamiyat.uz

1 2 3 5